

# Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gl. 50 kr., za pol leta 1 gl. 30 kr., za četr let 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natiče enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

## Zakaj tokrat ne gremo v Ljubljano?

Odbor »Slovenskega društva štajarskega« je dne 26. novembra 1894 gledé na shod zaupnih mož v Ljubljani sklenil sledeče: Slávni osnovalni odbor za shod zaupnih mož v Ljubljani! Na velečastno Vaše vabilo z dne 12. novembra t. l., udeležiti se shoda zaupnih mož slovenskih v Ljubljani dne 29. t. m., blagovolite na znanje vsprejeti naslednji odgovor, ki ga je »Slovenskega društva štajarskega« odbor jednoglasno sklenil v današnji seji:

»Slovensko društvo štajarsko« popolnem uvažuje potrebo shoda zaupnih domoljubnih mož iz vseh slovenskih pokrajin. Toda sedaj na dan 29. t. m. v Ljubljano sklicanega shoda udeležiti se, branijo mu najtehtnejši uzroki, zlasti nepobita bojazen, da se nebi vsega obžalovanja vredni razpor kranjskih Slovencev raztegnil na Štajarsko, kjer smo prežalostne nasledke podobnega razpora že britko čutili, a srečno zatrli.

Končno pa poudarjamo, da je naša najiskrenejša želja, naj bi slovenski naši bratje na Kranjskem hitrejši ko mogoče poravnali svoj razpor, ki vsem Slovincem že močno škoduje, ter se zopet zedinili na skupno narodno delovanje.

Bodite uverjeni: na poziv, od voditeljev obeh strank podpisani, pridemo štajarski Slovenci z veseljem v belo Ljubljano! Bog živi Slovence!

Dr. Lav. Gregorec, predsednik.

## Ali bode nova gimnazija v Celju?

O Celjski slovensko-nemški gimnaziji izročil je poslanec Mih. Vošnjak s tovariši dne 21. nov. predsedništvu poslanske zbornice naslednjo interpelacijo do učnega ministra in ministra notranjih zadev:

Dne 14. t. m. je prišel c. kr. okr. glavar celjski dr. Wagner v Žalec in je vsled odsotnosti tamošnjega gospoda župana prvemu občinskemu svetovalcu to le razodel: »Dognano je, da se nova dvojezična spodnja gimnazija, ki bi imela po državnem proračunu za leto 1895. biti v Celju, ne ustanovi v Celju, ampak v kakem drugem kraju zunaj Celja; ako bi torej trška občina v Žalcu prosila za ta učni zavod, ji daje on (okrajni glavar) poroštvo, da se ta gimnazija napravi tam (v Žalcu) in da bi občina ne imela prav nobenih stroškov, ker bi država zidala gimnazijsko poslopje, pa tudi poslopje za stanovanja profesorjev. Pa reč je nujna in občinski zastop bi se moral takoj odločiti, ali vsaj v treh dneh, ker bi se sicer drugi trgi podvizali s tako prošnjo.«

Vsled tega glavarjevega razodetja imel je občinski zastop žalskega trga 18. t. m. izvanredno sejo, v kateri je bil vsprejet naslednji sklep: Vsled poziva c. kr. okr.

glavarja v Celju, naj občinski zastop žalski prosi za to, da se nova dvojezična spodnja gimnazija ne napravi v Celju, ampak v Žalcu, sklenil je danes občinski zastop naslednje: »Občinski odbor žalskega trga sodi, da je ustanovitev te nove za južni del Spodnje Štajarske odločene srednje šole edino le mogoča v Celju kot naravnem središču tega deželnega dela; zato ostaja občinski odbor pri svoji v seji dne 26. avg. 1894 soglasno sklenjeni peticiji do visokega c. kr. učnega ministerstva, v kateri prosi, da naj se ta učilnica napravi v Celju, ter pričakuje, da bodo slovenski poslanci z vso odločnostjo delali za izpolnitev te zahteve.«

Precej drugi dan po obisku v Žalcu, to je 15. t. m. prišel je pa c. kr. okrajni glavar v Šentjur na južni železnici, ter je tamošnjemu občinskemu predstojniku razodel, da je dognana reč, da se gori omenjena spodnja gimnazija ne napravi v Celju, ampak v Šentjurju, ako Šentjurčani nemudoma prosijo za ta zavod, ker bi jih sicer drugi kraji prehiteli s tako prošnjo.

Dne 17. t. m. pride c. kr. okr. glavar zopet v Šentjur in je po občinskem predstojniku po celem kraju nabiral podpise za dve peticiji, jedno do poslanske zbornice državnega zbora, jedno pa do c. kr. učnega ministerstva, ter ljudem naročal, da naj takoj podpišejo peticiji, ker bi bila sicer nevarnost, da jih Žalec prehitil. Sam je med tem časom sedel v krčmi; ko je pa dobil na ta način izgotovljeni peticiji, vrnil se je zopet nazaj v Celje. Toda več najveljavnejših občanov in davkoplačevalcev šentjurskega trga snide se takoj po tem od c. kr. okr. glavarja pouzročenem nabiranju podpisov ter so spoznali nemogočnost, da bi se od glavarja njim obetana gimnazija napravila v Šentjurju; sklenili so torej, visoki poslanski zbornici poslati novo peticijo, v kateri prosijo, da naj se ta učni zavod napravi v Celju, ker more le tam ugajati svojemu namenu.

Ko pa šentjursko prebivalstvo drugi dan zvé, da je bil c. kr. glavar ob jednom jednako komedijo napravil v Žalcu, bilo je vse silno razsrjeno, in ravno tako tudi prebivalstvo v Žalcu, ko je zvedelo, kaj se je godilo v Šentjurju; v obeh krajih so ljudje sodili, da so jih hoteli ujeti na limanice.

Vsled teh dogodkov podpisani vprašajo gori imenovana gospoda ministra: 1. Ali je bil c. kr. okrajni glavar celjski od visoke c. kr. vlade pooblaščen, v Žalcu in Šentjurju oznanjati, da je že »dognano«, da se novi učni zavod v nasprotju z vladnim predlogom v državnem proračunu za leto 1895. ne napravi v Celju? 2. Ali je bil omenjeni c. kr. okrajni glavar pooblaščen, poroštvo dajati, da se ta učni zavod napravi v Žalcu, ako občinski zastop omenjenega trga zanj prosi? 3. Kaj misli c. kr. vlada storiti, da v prihodnje c. kr. uradniki opusté take in jednake agitacije, ki silno sko-

dujejo veljavi vladnih oblastev, ljudstvo pa dražijo in motijo? —

## Občni zbor katol. polit. društva v Konjicah.

(Konec.)

Ko si je bil g. državni poslanec nekoliko oddahnil, stavila so se mu od raznih društvenikov različna vprašanja. Kmet Janez Rudolf je želel zvedeti pripomočkov proti nevarnosti, ki pretijo naši živinoreji od strani vnanje konkurence n. pr. iz Rumunije; g. dr. Rudolf pa o pogojih, pod katerimi bi se dala z uspehom ustanoviti »sadjarska zadruga za Spodnji Štajar«.

Č. g. kaplan J. Zadravec prosi g. poslanca, delati na to, da se bo postava o ponarejanju živil strožje izvrševala, češ, da bodo tako domači pridelki dobili višjo ceno; g. Peter Dobnik v daljšem govoru razlaga g. poslancu razne bede, ki terejo našega kmeta.

G. poslanec prof. Robič vedel je na vsako vprašanje dati jasnega odgovora, s kakoršnim je bil zadovoljen dotični vprašatelj, kakor navzoči zborovalci. Zato se g. prvomestnik še enkrat zahvali g. poslancu in poda kratek obris o najvažnejših dogodkih od časa zadnjega zborovanja. S hvaležnim srcem spomeniva se onih blagih mož, ki so ta zbor razveselili s pismenimi pozdravi n. pr. kanonik Hajšek, deželni in državni poslanec Miha Vošnjak, učni prefekt Korošec itd.

Službo društvenega tajnika opravljal je pri tem zboru nja blagajničar, č. g. vikar Kukovič. Dosedanji tajnik, č. g. vikar Marko Tomažič, poslovil se je bil 15. t. m. med splošnim žalovanjem od Konjic in se je preselil na svoj dragi mu Pilštanj. Vkljub temu ni bil pozabil na naše zborovanje. Po telegrafičnem potu nas je bil vse prav prisrčno pozdravil. Zato so mu pa tudi vsi zbrani društveniki zaklicali frenetičen »živio« v priznanje nja velikih zaslug za to društvo.

Poslednjič se je zbor sklenil s trikratnim, do nebes donečim »živio«-klicem na Njih veličanstva presvetlega cesarja in cesarico! — Obletnica, pri kateri se voli novi odbor, obhajala se bode pa še le koncem januarja prihodnjega leta. Na svidenje! —0—

## Cerkvene zadeve.

Prelat Fran Kosar.

(Dalje.)

Ko Kosar prisope na breg, vstopi v hišico, ki ondi služi duhovnikom, ki pridejo tje obhajati božje službe. Sobica je pa mrzla in še polna vlažnega zimskega zraka in mraz je še tem hujši, ker zunaj že veje topla pomladanska sapica. Tudi škoda še ni imela časa, podučiti mladega duhovnika. Kosar se torej predolgo mudi v mrzli sobici, in ko stopi zopet na solnce, že ga trese mraz: bil se je prehladil.

Na pridiznici bori se notranji ogenj vnetega oznaovalca Marijine slave z zunanjim telesnim mrazom ter ga hoče premagati. To se mu pa le deloma posreči. Pred oltarjem ga potem zima tako prevzame, da more sv. mašo končati le z velikimi težavami.

Vsled prehlajenja Kosar nevarno zboli za pljučnim vnetjem. Marija Ljubečna mu je izbrala križ, in pri Sv. Križu v Poličanah mu ga je Izveličar naložil na ramena, da tako njegovo ljubezen očisti v peči. Kosar težki križ veselo zadene na ramena in ga junaško nosi celih sedem let.

V tem dolgem trpljenju obhaja ga skušnjava, da

je zdaj njegovo duhovniško življenje prazno, in da je teh sedem let boleznih za njega sedem nerodovitnih klastov, in radi tega išče tolažbe pri svojem škofu. Škof Slomšek pa mu odgovori in ga tolaži, rekoč: »Svojo bolezen morate vedno gledati z očmi sv. vere, in ne bo vam nikoli manjkalo tolažbe. Saj vi trpite in molite tudi za sv. cerkev, in to je dosti in več vredno, kakor navadni težak v vinogradu Gospodovem.«

Pomladi 1848. l. bila je razburkana vsa Evropa. Kosar pa leži na smrt bolan v svoji sobici. Rajni je rad pripovedoval, da so tiste dni tudi v Poličanah svobodi godli in enakopravnosti trobili ter oznanjevali bodočo srečo ljudstva. Te pojave iz ceste slišal je bolnik v postelji, a ne da bi se jih zbal, nego razvedrili so mu čestokrat srce; samo da so mu potem v vročinski njegovi boleznih sami godci in svobodnjaki plesali pred očmi. Prekucija je pa res podobna vročinski boleznih, v kateri bolnik sicer prijazno blodi; a kadar se zbudi, čuti nasledke hude boleznih. Prekucija podrla je marsikaj starega, kar bi nam še dobro služilo, a prevrgla je tudi reči, ki niso več sodile za sedanje čase — kakor roboto in desetino. Ustaši trebajo najtreznejšega zdravnika. Zato so tega leta morali trezni Hrvati stopiti na Dunaj, da so dali upornikom smodnika dihati in jim puščati z bajonetom, da jim je minola omamica. To so bili nazori bolnega Kosarja o prekuciji.

Kosar hudo bolezen srečno prebije. Ljudje so ga obsojali na smrt, a ljubi Bog ga je pomiloščil. Sredi meseca aprila ustane iz postelje, da se sprehaja in maja — kakor senca — po pomladanskem solncu. Bilo je pa jasno škofijstvu nič manj, ko njemu samemu, da mu ne bo več moči težavne Poličanske kaplanije opravljati, in zato je bil prestavljen v Vojnik za drugega kaplana. Škofijstvo je sodilo, da bo tamo laglje se lečil, ker ne bo več tako hudo vprežen.

V Vojniku je Kosar kaplanoval komaj pet mesecev. Nekaj si je njegova gorečnost preveč upala, nekaj pa še tudi pljuča niso bila popolnem izlečena, in zato začne koncem septembra hujše kašljati in tudi kri pljuvati. Mora torej nehoté iti začasno počivat.

Za pokoj Kosarju ni treba iskati zavetja; doma mu je odprta očetova hiša, kjer mu bo stregla materina ljubezen. Koncem septembra l. 1848 se torej žalosten preseli v vesele Braslovče.

Pokoj — to je bila huda pokora za Kosarja, ki je ljubil delo. Po zdravnikovem naročilu ne sme napijati ne telesnih močij, ne utruditi svojega duha. Toda uda se v božjo voljo. Življenje mu doma teče enolično. Opravljati duhovne molitve, obiskati domačo cerkev in dekanijski hram, to mu je bil vsakdanji opravke. Časih mu je bolenje nekoliko odleglo, časih se zopet shujšalo, kakor je že bolezen na pljučih dolgotrajna in neizvedljiva.

Še ne biva leto dnij doma, ko mu zboli ljubi oče in l. 1849. tudi umrje. Žalost za rajnim dobrim očetom je potrtega Kosarja še bolj pobila. Leta 1850. in 51. se nekoliko boljše počuti; zato pa se semtertje že upa kaj napisati za »Drobtince«, nekaj da se pero ne zjavi, nekaj pa gotovo tudi, da si čas krati; delaven bolnik se namreč najrajši zbok tega pritožuje, da ne more delati: o da bi vendar že zopet kaj prijete in delati mogel!

Najprej je Kosar namočil pero, ko se v Braslovčah zve žalostna novica, da je v Št. Andražu preminol stolni kaplan Jožef Tavšl, komaj 30 let star, ki je nekoliko mesecev poprej še v Braslovčah kaplanoval, in katerega Kosar imenuje »enega svojih najljubših prijateljev«. Postavil mu je torej v »Drobtincih« vreden spomenik.<sup>1)</sup> Prekrasni sonet, s katerim prične opisavati

<sup>1)</sup> »Drobtince« 1851.

življenje prijatelja, pravi Kosar, je »prijateljske ljubezni izvir.« Sonet se glasi:

„Ovela tam leži na smrtnem pragi  
Lepo dišeča roža ino zala;  
Da se nje slava bo v „Drobtincah“ brala,  
Dovoli mi prijatelj moj predragi.

Saj je že tehtano na božji vagi  
Življenje tvoje; cene zdaj mu hvala  
Ne bo povišala, ne zmanjševala:  
Le nam služila bo v spomin preblagi,

Ki še žalujemo, da zvezda mila  
Življenja tvojga, katera ljubeznivo  
Je mnogim v izgled naprej svetila,

S prijaznostjo nam še nepozabljivo,  
Tak' zgodaj za ta svet je ugasnila,  
Vtrnivši v groba hišo se trohljivo.“

Iz tega časa, kakor sodimo po pismu in po pisavi, je tudi njegov spis »Šola molitve«<sup>1)</sup> o katerem ne vemo, da bi bil kje natisnjen.

V obliki dialoga ali razgovora uči Kosar Bogomila, svojega mladega duhovnega sina, prav Boga moliti. Spis je namenjen »Drobtincam.« Pisatelj namreč razgovor tako-le končuje: »Ako bi pa utegnil, ljubi bravec «Drobtinic», biti radoveden, kdo je ta Bogomil, ti odkrito povem, da sem v resnici mislil, da je tebi tako ime,«

»Kamen na srcu«, podučno povest, deloma v vezani besedi<sup>2)</sup>, prevedel je Kosar iz nemškega izvirnika: »Erzählungen und kleine Schriften von J. Em. Veith« (2. Bd.) — Neki plemenitaš nosi po svetu »kamen na srcu« (smrten greh), in se ga ne more nikjer znebiti. Še le ko se ga skesano spove, vrne se mu dušni mir.

Nad njim svet' križ mašnik stori  
In glasno čez nja moli,  
Po svoji sveti volji  
Naj Bog mu grehe odpusti.

Ali kdo popiše rajski mir,  
Občutljeje kdo svete,  
Zdaj v grešniku vnete,  
Sladkosti vse nebeški mir?!

### † Luka Držečnik.

Zvezda se utrne  
In človeka v mrzel pot ogrne;  
Poleg njega zvesta duša joka,  
Mrtvega na pare deva,  
V solzah omedleva . . .

Narodna.

Res, utrnila se je zvezda na obzorju slovenskem, ki je v ribniški župniji na visokem Pohorju toliko let prijazno migljala; blagega Luka Držečnika ni več med živimi. Ob njegovem grobu pa ne žaluje edino zvesta žena, ne samo šestero pridnih otrok, ne tuguje le velika množica prijateljev vseh stanov; ampak vse slovensko ljudstvo na Pohorju in drugod.

Pokojni Luka je bil rojen leta 1841. od priprostih, ali jako marljivih starišev. Oče njegov, Pavel, bil je izprva navaden rokodelc samouk, toda z železno pridnostjo in posnemanja vredno varčnostjo dosegel je, da je nakupil dvoje lepih posestev in vse izplačal. To je zapustil dvema otrokoma, Luki in hčeri Mariji, ki se je kmalu omožila na varno mesto. Luki pa je naklonila sreča čez vse pridno soprogo, gotovo le z namenom, da se more on z obema rokama poprijeti višjega dela, dela za narod. Tega se je tudi zgodaj poprijel, vstrajno in neumorno deloval ter uspešno dokončal.

Skoraj edini, ki je pred 30 leti razumel slovensko pisavo in se čutil narodnjaka, iskal je prilik, sejati seme narodne zavesti, kar se mu je posebno pri mladini posrečilo. V ta namen služile so mu najbolj knjige in časopisi, katere je naročeval, posojeval in priporočal. Vzbudil je tako lepo število vnetih rodoljubov, katere

<sup>1)</sup> Rokopis se nahaja v zapuščini.

<sup>2)</sup> Drobt. 1851.

je zalagal s primernim berilom in priganjal k narodnemu delu. Uspeh se je k malu pokazal. Rojstna občina, ki ga je zgodaj volila v odbor, izvolila ga je še le 26 let starega za župana, katero težavno butaro nosil je celih 18 let. Po njem je mahoma dobil ves odbor narodno lice, uradovalo se slovenski, bodi komu to ljubo ali ne. Seveda to ni bilo brez borb, ki so storile, da je mož zgodaj začel slabeti. Ostal pa je še do smrti v narodnem občinskem odboru kot nekak starešina in svetovalec. Ta ga je v zahvalo zato izvolil za častnega uda in odlikoval s krasno diplomom.

Prav trdnega zdravja rajni skoraj nikoli ni bil, posebno v jeseni in spomladi je pogostoma hiral. Letos pa se je okoli srede julija prehladil, vlegel v bolniško, ali žal, ob enem tudi v smrtno posteljo. Dobival je sicer zdravila od več stranij, ali vse zastonj! Slabel je čedalje bolj. Koliko je v tem času pretrpel on in njegova žena, to le sam Bog ve.

Previden je bil v času bolezn trikrat, zadnjič še le štiri dni pred smrtjo. Umril je skoraj brez zadnjega boja, mirno, kakor ugasne luč, ko jej olja zmanjka, v nedeljo jutro dne 11. nov. ob pol petih.

Kako je bil rajni vsem priljubljen, kazal je posebno dan pogreba. Vse polno žalujočega ljudstva zbralo se je na njegovem domu, da mu skažejo zadnjo čast. Krsto so vzdignili in do cerkve nosili dragi mu tovariši, občinski odborniki. Po sv. maši pa so vrli naši pevci zapeli tolažilno »Nad zvezdami«, na kar se je razvrstil dolg spredov šolske mladine in obilno žalujočega ljudstva k podružnici sv. Lenarta. Tukaj so pokojnega nosili sorodniki. Po sv. maši v podružnej cerkvi spremili smo ga na njegov novi dom v mirodvoru, položili ga poleg njegovih starišev, kjer so pri odprtej jami govorili č. gospod župnik z znano gorečnostjo besedo slovesa, da se je vse solzilo. Povdarjali in priporočali so 1. njegovo ljubezen do slovenske domovine, 2. ljubezen do Avstrije in vladarja, 3. pa ljubezen do Boga. Te tri lepe čednosti smo kot cvetlice vsadili na njegov grob, naj bi mu v spominu lepo cvele, pa tudi zorile sad, katerega seme naj nježen vetrič raznaša na sve strani! Še enkrat se poslovijo pevci z »Blagor mu«, na kar se nam zakrije krsta — za vselej.

Pokojni je imel zadnje dneve navado, poslavljati se od prijateljev s pomenljivim pozdravom: lahko noč! Ker so sedaj njegova usta otrpnila in jezik obnemogel, naj se ne zameri nam, v njegovem imenu izreči zahvalo vsem, ki so ga obiskovali in tolažili v dolgej bolezn, zlasti č. g. župniku za ves trud v bolezn in pri pogrebu; vsem ki so mu darovali krasne vence; gg. učiteljem, vrlim pevcem za ganljive žalostinke, sploh vsem skupaj in vsakemu posebej, ki so se ga spominjali. Večni Bog plati vse! Pohorski.

### Mili darovi za družbo vednega češčenja.

Preč. g. dr. J. Muršec, konz. svet. v Gradcu 5 fl., Braslovče 16 fl., Razbor 2 fl., Sv. Ožbalt pri Dravi 3 fl. 20 kr., Kapela pri Radgoni 20 fl., Vransko 10 fl. 50 kr., Sv. Marjeta na Pesnici 6 fl., Elizabeta Rožer 100 fl., Sladka Gora 6 fl., Fram 6 fl. 30 kr., Sv. Ilj pri Velenji 9 fl. 64 kr., Pameče 10 fl.

## Gospodarske stvari.

### Obdelovanje vinogradov.

(Konec.)

Način rejave iz gorice odpraviti je tudi: 2. Sagenje. Koder je trs tako opešal, da starika več ne more poštene rozge pognati, ali je trs že celo zginil,

ondi se mora na novo zasaditi, kar po nekod tudi grobanje imenujejo, pa je za pravo le sajenje. Na takih pustih prostorih potegni grabe ali povprek ali po dolgem v gorici, napši jih z vlago ali vejnikom, na vrh deni nekaj rodne zemlje, na to pa položi ključke, ali če imaš živice, pa vse lepo zagnoji in zagri. Ključke dobiš na starih trsah ali pa locne, šparone porezi, kateri imajo eno ali dve lepi rozgi. Vlačenske ali živice si pa moraš napeljati ali v trsnici vzgojiti, kar vsak viničar dobro razume, ako le hoče. Grabe za nasad smejo biti široke, da moreš dve ali tri vrste ključkov vsaditi; ako bi se vsi prijeli in bi bilo pregosto, jih tretje leto nekaj smeš izkopati, pa presaditi na drugi prostor. Ta način pogoščevanja viničarji radi imajo, ker delo gre urno od rok, vejnik se hitro porabi, in zakoplje. Zato jim za grobanje ni, in rajši lepe rozge porežejo; na drugi rejavi pa take grabe zasajajo, ter mislijo, da so veliko opravili; pa porezani trs in gospodar, oba sta na kvaru. V grabe tedaj nasajaj le ondi, kjer blizu ni trsa; kjer je pa na rejavi trs, dobro ga zagnoji, ko rozge požene, pa lepo pogrobaj.

Čas grobanja in sajenja je od Martinovega do Kresnika. Rozge so bile že vse zelene, že so se grozdiči kazali, pa smo še grobali, in je lepo rastlo, ko smo spodnje mladike prej posmukali. Vendar ne odlagaj tega dela na poletje, temuč brž, ko ti je mogoče, idi grobat in sadit. Zvedenci trdijo, da jesensko grobanje ima prednost, je najboljšo. Gospôda ne dá rada na jesen v goricah delati: Je prekratek dan, malo se opravi, veliko »košta«. Na spomlad pa ne morejo vsega opraviti, kateri imajo mnogo goric. Nekaj let sem pa skoro vsi v jeseni tičimo v goricah, ker prepričali smo se, da jesensko grobanje je imenitno: pogrobani trs ne pozebe, ko bi ga drugače lahko huda zima ugonobila; gnoj in vejnik čez zimo v zemlji že nekoliko sprhni, trs se lepo vleže, da v spomladi takoj lahko požene, in delo je opravljeno, da ob Jožefovem takoj lahko začneš kopati. Skušnja nas uči, da jesensko grobanje najrajši raste. Torej marljivo grobaj in sadi, da ti iz gorice zginejo rejave, po katerih coprnice plešejo in grozdje pozobljejo, da malo nabereš!

Gorice obdelovati  
Slovenec mora znati;  
Kdor delal prav ne bo,  
Naj pije le vodo!

S. G.

### Poročilo XV. občnega zbora društva „Kmetovalec“ v Gotovljah s sadno razstavo.

Društvo »Kmetovalec« v Gotovljah je na lep način slavilo štiriletnico svojega obstanka. Po nasvetu in vodstvu g. učitelja Ant. Petriček priredilo je sadno razstavo v Žalcu, ki je imela namen, spoznati tiste sadne vrste, ki se smejo v razširjenje priporočati. In ta blagi namen se je tudi popolnoma dosegel, ker pokazalo se je veliko zanimanje za razstavo. Šteli smo precejšno število udeležencev razstave, posebno kmečkih.

Slavni odbor c. kr. kmet. družbe štajarske poslal nam je g. Ant. Stigler, strokovnega učitelja iz vinorejske šole v Mariboru, da nam je zanesljivo imenoval in zaznamoval razstavljeni sadje. In res, čudili smo se njegovi znanosti, ker izmed nad sto razstavljenih sadnih vrst bile so komaj tri krajevne sadne vrste, ki jim ni znal imena. Sestavil nam je tudi seznam našemu kraju najprimernejših in priporočljivih jabolčnih in hruškovih sadnih vrst, ki ga na koncu objavim.

Razstava odprla se je, kakor je bilo naznanjeno, v nedeljo, dne 28. vinotoka t. l. ob 9. uri zjutraj in je trajala tisti dan in se še nadaljevala celi teden, potem pa se je razdelila v štiri manjše razstave, ki so se se-

daj vsakemu odprte, ki se zanima, in sicer v šolah Petrovče in Št. Peter, v »Društvenem domu« društva »Kmetovalec« in v stanovanju g. učitelja A. Petriček.

Če bi se kdo izmed sadjerejcev za katero razstavljenih sadnih vrst zanimal, je pripravljeno društveno vodstvo ali pa tudi g. A. Petriček, preskrbeti cepičev, samo, da se mora oglasiti vsaj do 1. prosinca 1895. Da je razstava tako dobro izšla, dolžni smo zahvalo centralnemu odboru c. kr. kmetijske družbe v Gradcu, gosp. strokovnemu učitelju Stiglerju in g. potovalnemu učitelju Belé-tu v Mariboru. In društvo »Kmetovalec« se še posebej zahvaljuje za neumorni trud g. učitelja A. Petriček, g. J. Hausenbichlerju za prostore in razsvetljava, g. Adalb. Globočniku, trgovcu v Žalcu, za posojena pregrinjala, kakor tudi vsem razstavljalcem in obiskovalcem razstave.

Če bode prihodnje leto dobra sadna letina, bode društvo »Kmetovalec« ob pričetku meseca oktobra priredilo sadno razstavo s premijami, na kar se p. n. sadjerejci že sedaj opozarjajo.

Po razstavi imelo je društvo »Kmetovalec« ob enem dne 28. oktobra t. l. zvečer v razstavnih prostorih svoj XV. občni zbor. Po pozdravu predsednikom poročalo se je o dosedanjem društvenem delovanju, zatem pa je g. potovalni učitelj Belé govoril o v našem kraju najprimernejših sadnih vrstah ter je tudi vsak priporočljiv sad na koncu imenovane zbirke poslušalcem pokazal, kar je bilo posebno zanimivo. Dalje je tudi jako strokovnjaško podučeval o zboljšanju sadjevca, in g. Hausenbichler dal ga je zopet iz prijaznosti vsakemu pokusiti. Odgovarjal je tudi na mnoga od kmetovalcev stavljen vprašanja.

Za tem pa povzame zopet društveni predsednik g. A. Goršek besedo in zahvali se v imenu odbora vsem, ki so si pri prireditvi razstave nabrali nevenljivih zaslug. Proti 8. uri zvečer zaključil zborovanje z napitnico na njih veličanstvo, milega nam očeta Franca Jožefa, v katerega imenu se zbiramo, in iz vseh grl zaori gromoviti trikratni »živio«! (Konec prih.)

**Sejmovi.** Dne 1. decembra v Poličanah (svinjski sejem). Dne 3. decembra v Konjicah, na Planini, v Mariboru (tudi konjski sejem) in pri Sv. Tomažu pri Veliki nedelji. Dne 4. decembra na Zelenem Travniku, v Šmarji, pri Sv. Barbari v Halozah in v Radgoni. Dne 5. decembra na Ptujju in v Imenem (svinjski sejem). Dne 6. decembra na Bregu pri Ptujju (svinjski sejem), v Čmureku, Sevnici, Vuzenici, na Dobrni, v Lučanah in Polju pri Kozjem.

## Dopisi.

**Iz Ljubljane.** (Važna domoljubna prošnja.) Družba sv. Cirila in Metoda nosi v srcu vesoljne Slovenstvo — a najmileji so jej ta trenotek rojaki onostran Karavanek, na Koroškem. Zakaj? Zato, ker smo storili za-nje do sedaj najmanj. Vendar pa jim je materina beseda tako ljuba kot nam vsem drugim Slovincem in ohraniti jo želé sebi in svojim potomcem prav tako, kot to želimo vsi mi. Že dolgo časa je iz navedenega uzroka v namenih podpisane družbe slovenska ljudska šola v Velikovecu na Koroškem. Vodstveni seji naše družbe sklep pa je bil te dni tak, da začnemo s prihodnjo pomladjo zidati v Velikovecu slovensko šolo, ki bode štirirazredna in izročena čč. šolskim sestram iz materine hiše v Mariboru. Že imamo prav blizu mesta za 1250 gld. nakupljen tej šoli prelep stavbeni prostor; šola, z bivališčem za sestre, pa nas

gne stati krog 15.000 gld. Rojaki po vseh pokrajinah tega ozemlja! Naša velikovška zadeva vam bodi, pro- no vas, pri srcu tako, kot so vam pri srcu vaše naj- e rodbinske zadeve. In ti rodoljubno ženstvo po Slo- nskem! Ti si v naši družbi spričalo požrtvovalnost, kakoršni ni vedela praviti do danes slovenska zgodo- na. V svesti smo si tega, da boš tudi ob tej naši ko- ski šoli našlo srečnih potov in onih načinov — ki ti narekuje tvoja domoljubna iznajdljivost. Vsak »vod- zu družbe sv. Cirila in Metoda« prispeli najmanjši r objavili bomo v naših časopisih. Slovenci! S tem načenenim vam činom bomo stopili pač mogočnim rakom naprej v prosep verskega gibanja med nami; prosep dinastičnim težnjam našega ljudstva; v pro- eh in brambo naše narodnosti v ljubljeni slovenski movini. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

**Iz Pameč pri Slov. Gradcu.** (Zlata poroka.)  
ne 12. listopada t. l. se je pri nas vršila izvanredno dka slavnost. Jernej Uršej, po domače Spodnji Kavdik, s svojo ženo Trezo roj. Račnik obhajal zlato poroko. lizu vsi in veliko sosednih faranov se je udeležilo te avnosti. Č. g. župnik, A. Ostrožnik, so v svojem nav- voru pojasnili pomen in važnost zlate poroke, kakor idi zasluge, katere si je ženin kot 48letni cerkveni jučar za župnijo, kot 6letni občinski predstojnik in potem kot velikoletni občinski odbornik za občino, pa idi kot petdesetletni kmet in gospodar s svojo marlj- ostjo v občno pohvalo pridobil. Oče Kavdik so svojih oje že priletnih in še živečih otrok prav krščansko redili, umno so gospodarili, zato pa jih tudi vsi visoko poštujejo. Akoravno že štejeta oba zlatoporočenca lepo tevilto let, vendar sta še pri dobrem zdravju in pri vrsti moči, in vsi želimo, naj jima Bog za mnogo let. e življenje podaljša! Po cerkveni slavnosti pa so bili si gostje pri »Fancetu« prav židane volje; in tudi vsi pamečki šolarji bili so od zlatoporočencev dobro s osilom pogoščeni. Za družbo sv. Cirila in Metoda je načelnik tukajšne podružnice nabral 9 gld.

**Iz Braslovč.** (Napis.) Naznanjam, da imamo tudi tu v našem slovenskem trgu nekatere po sili Nemce, ker so svoje nemške obraze pokazali sedaj, ko je okr. glavarstvo dalo ukaz, da mora vsak obrtnik imeti napis. Torej le pogledjmo malo po našem prijaznem trgu. Precej ko stopiš par korakov v trg, zapazi se že velikega Nemca napis, seveda ga boš koj po imenu spoznal, od katerega vetra da je; on ima lep napis, ki se zove A. Sluga, spengler. Če greš še malo naprej, zade- neš že ob drugi napis Ter. Sluga, greislerei in tretji Ant. Koschel, schlosser in četrti Martin Saje, Hafner. Kaj ne, to so prava nemška imena. Omenjeni klepar (spengler) je tudi dvema kolarskima mojstroma napravil nemške napise; ali te so kmalu kmetje spravili v kraj, ker so njima delo koj odpovedali, ako svojih nemških napisov ne spravita pod streho. Ta dva sta postala koj iz Savla Pavla, iz Wagner-ja kolarja. Tako je tudi prav. Ko bi vsi kmetje bili vsaj tako umni in bi take «nemške» mojstre na miru pustili, da bi njim nič skupiti ali zaslužiti ne dali; ti Nemci postali bi koj Slo- venci in prebarvali bi v kratkem svoje nemške napise slovensko!

**Iz Čadrama.** [Konec.] Ko je 5. aprila t. l. bil stari župan vnovič izvoljen, se je streljalo, da se je sko- raj celo Pohorje pogreznilo, češ, to je največja sreča za Oplotnico, katera mora zdaj po njegovi modrosti silno napredovati. In res, ko je 11. nov. društveni pred- stojnik in odbornik občinski, vlč. g. J. Bezenšek, v na- povedani seji tirjal pismenega dovoljenja za namera- vano stavbo, župan ni vprašal postavno, kako in kje se hoče cerkev staviti, ampak je le rekel: Jaz pač ni- sem zato, temuč bližje Oplotnice mora biti. Fužinar g.

Fr. Jonke je trdil, da ne župnik, ne cerkveno društvo, ne vč. g. patron nimajo odločevati, kje da bo nova cer- kev stala, ampak večina faranov, ki bo cerkev zdrže- vala. Gospodu Namreč je večina odbora glas božji, saj brez Oplotničanov ne more enega dneva preživeti, in je tudi proti župniku in škofu glasoval; saj je za božjo čast silno vnet in si bo več zasluženja pridobil, ako bi trikrat dalje v cerkev hoditi imel. In tako je med 15 odborniki bil le edini A. Kolar za župnikov in društ- veni predlog, drugih 13 pa je reklo, da naj se ali stara cerkev povekša ali nova bližje Oplotnice postavi; saj bomo že pomagali! Pa lahko se tem možem odvrne. V 10 letih vas vseh 13 odbornikov še toliko društvu ni stotakov darovalo, kakor je sam predstojnik tisoča- kov dal, in nihče vam ni dal pravice odločiti, kje in kedaj se ima nova cerkev zidati! Velikokrat že so v zadnjih 18 letih morale višje gosposke naše modrijane postavne modrosti učiti, in tako se bo tudi sedaj zgodilo.

**Iz Šikol pri Pragerskem.** (Odgovor.) Dovo- lite, da se odgovori dopisu iz Cirkovec v štev. 46. Ta dopis javi, da je Greif, po slovensko čudno ime »po- grabi«, neka pooblastila pograbil. Od koga pa? Kje so tiste osebe? Tudi ni res, da bi bil Greif kako delo pri šoli prevzel, ampak le zidar, katero pa še ni zgotov- ljeno. Akoravno je Greif načelnik šole in sedaj pred- stojnik občine, vendar ni res, da bi hotel postati kedaj »rihtar«; saj se nikomur ni za obč. odbornika ponujal, prej nekdo drugi. Na stavljenje nove šole v Strgojnci pa nihče ne misli, veliko manj o tem govori. Če bode treba nove šole, stavila se bode v Šikolah, ako Bog dá in vrlo slovensko ljudstvo!

**Z Dravskega polja.** (Strgonjski paša.) Mali otrok sem že slišal, gorjé svetu, ko bo kmet — gospod. In to je zdaj že prišlo. Zakaj? Zato, ker misli vsak »burkelmajster« ali »gemeinderath«, da sme delati v občini, kakor nekdanj turški paša v svojem pašeliku. In tako se že vede zdajšnji namestnik predstojnikov v cirkovski občini, Greif-Pograbi. Neko nedeljo je pograbil enega za drugim. Drl se je v šoli, da so ljudje kar po- stajali. Misli, če je šolski načelnik, pa sodi kakor polž za ples, da sme učitelje kregati, odbornika enega za dru- gim, če mu vsega ne potrdi, grdo imeti in na zadnje — bojda cesto domov meriti. Dobro je rekel nekdo — pazite, da se vsem občinskim odbornikom in tudi Greifu ne bo zgodilo, kar se je Kušarju. Že veste, kaj! Pa še nekaj. Zadnjič je kar šel in na pošti pograbil pošto. Menda je mislil, da ga bo zopet »Gospodar« pohvalil. Gotovo, kadar bo zaslužil; dokler se pa vede, kakor bi se mu moralo vse odkrivati, in dokler bo tako gospo- darstvo v občini, dotler le vsi porečejo: Bog nam po- magaj, da k čemu boljšemu pridemo!

**Od Sv. Andraža v Slov. goricah.** (Naše ob- činske ceste.) V naši občini obrnilo se je zadnja leta marsikaj na bolje; dobili smo bralno društvo, v no- vejši dobi celo trirazredno šolo. Danes pa ne bodem govoril o bralnem društvu in o šoli, ampak o naših cestah, ker jih je dosti v prav slabem stanju. Naša občina obsega celo župnijo; župan je samo jeden in ta ne more imeti povsod rok in očij, tudi sam ne more vsega opraviti. Župan vsled tega tudi ni sam za ob- činske ceste odgovoren, ampak le skupno z občinskim odborom, kateri šteje precej glav, in z vsemi občani. Kjer so v vasi ali soseski pametni možje, tam niso ča- kali, da jim popravi župan slabe ceste; storili so to sami iz lastnega nagiba, ker se jim je milila vozna ži- vina, katero so morali sicer po slabih cestah ubijati, ker so bili sami siti vednega blata in ker jih je bilo sram, da so tuji vozniki zabavljali čez slabe ceste. Tako je mala soseska Smolinci svoje ceste že davno dobro popravila; soseska Vitomarci se je tudi zbudila in je

prešnje grozno blato zvečega odpravila; soseska Hvaltinci razdelila je vsled posebnega dogovora cesto skozi vas med posestnike po gotovi meri, pa delo gre počasi. Nekateri posestniki za odkazane njim kose prav skrbé, drugi so po stari navadi, ki je železna srajca, še preveč mlačni; vse mogoče izgovore imajo za svojo lenobo. Ker se morajo vsi prisiliti, da storé svojo dolžnost, ker morajo biti ceste v soseski vendar enkrat popravljene, ker so zanemarjene ceste tudi v Arjavcih, Bukošaku, Slabšini, na Gibini, Stračini itd., opozarjam naš občinski odbor na § 48 obč. reda. Na temelju tega paragrafa naj si izbere župan za vsako vas ali sosesko, recimo za dobo enega leta, neodvisnega, delavnega in korajžnega moža, katerega postavi občinski odbor za »blatnega župana« še pred novim letom. Ta »blatni župan« skrbi v soseski za ceste, jarke, mostove in klade; on naj določuje, kedaj ima biti rabota, kedaj in koliko prodeca mora vsak posestnik na svoj kos ceste navoziti itd. Župan in obč. odbor pa naj skrbi, da »blatnega župana« sam podpira, da pa ta tudi dobi podporo od okrajnega zastopa, c. kr. okr. glavarstva in žandarmerije! Kdor izmed posestnikov ne stori tega, kar se mu je naročilo in kar so drugi storili, naj se kaznuje z denarjem! V vasi ali soseski so vsi jednaki, vsi potrebujejo dobre ceste, bogatec tako, kakor siromak. Posebno onim baháčem se mora priti do živega, kateri cesto njim odkazano samo s peskom »solijo«. kateri trdè, da s svojo živino lahko tudi po slabi cesti vozijo. Naj se župan in odbor vendar enkrat poslužita pravic iz omenjenega § 48 obč. reda, in v kratkem bodemo imeli povsodi dobre ceste. To svetuje davkopláčevalec.

**S Ponikve.** (Združimo se!) Povsod se vzbujajo narodi, povsod delajo po geslu slovenskem: »Vse za vero, dom in cesarja«. Le ti krasna Ponikva, zibelka slavnega in nepozabljivega Slomškega spiš. Vzdignila si glavo, osnovala podružnico sv. Cirila in Metoda in bralno društvo; pa že zopet položila glavo in zaspala. In vendar je bralno društvo povsod in posebno tukaj neobhodno potrebno, da z branjem dobrih bukev in časnikov in z večkratnimi shodi oživljamo vero, stavimo trden slovenski dom in se krepimo k zvestobi do svetlega cesarja. Lep je res Ponkviški kraj, rodovitna so njegova polja, premožne ima prebivalce, ali revno še je na narodnem polju, česar je kriva needinost. So edini v mestih, trgih in drugih vaseh, ustanimo, zedinimo se tudi mi in delajmo z združenimi močmi zoper sovražnika našega, nemčurja. Kar je zaspalo, naj zopet ustane, kar počiva, naj v novi deluje, da se Ponkolani vredne skažejo svojega rojaka Antona Martina Slomškega in toliko odličnih narodnjakov iz te slavne župnije. Da bi ta beseda ne padla na nerodovitno zemljo, želi vaš prijatelj s Ponikve.

## Politični ogled.

### Avstrijske dežele.

Dunaj. Pri Nj. veličanstvu svetlem cesarju je bil ogerski ministerski predsednik, Weckerle, v nedeljo dvakrat in v ponedeljek enkrat. O čem je bil pogovor, ne vemo. Toliko je gotovo, da še Weckerle ostane v svoji službi, negotovo pa je, ali bodo svetli cesar potrdili ogerske proticerkvene predloge ali ne. — V državnem zboru razpravljajo važno postavlo zoper pijančevanje, zlasti žganjepitje. Taka in sicer ostra postavla je zelo potrebna dandanes, žal, da tudi tu in tam za naše ljudstvo.

Solnograško. Mestni zastop v Solnogradu, dasi po večini liberalen, sklenil je vsako leto 300 gold. do-

voliti za katoliško vseučilišče. Kdaj pa bodo Maribor očetje kaj darovali za kak katoliški namen? Prihod tri leta gotovo nič.

Štajarsko. V Gradcu so pri občinskih volitvah v 3. razredu z veliko večino zmagali štirje krščanski kandidati. Še večja zmaga bode pozneje, kadar v Gradcu tudi petakarji dobijo volilno pravico, kar se prè v kakem zgodi. — Graški nemški vseučilišniki bodo po leto izročili poseben dar knezu Bismarku ob njegovih 80letnici. Ali ti mladiči ne vedó, da je Bismark največji sovražnik Avstrije?

Koroško. Zijska železnica bode se najbrže nadaljšala do Kotič. — Ono nedeljo so nasprotniki S. vencev imeli pet shodov; liberalni »bauernbund« Grabštanju, »Volksverein« v Strassburgu in Spod. Dračgradu, dva shoda pa socijalni demokratje. Razgovarjali so se zaradi občinskih volitev, na katere se tudi S. venci pridno pripravljajo.

Kranjsko. Na shod zaupnih mož v Ljubljani 29. t. m. je prišlo okoli 400 mož. O čem je bil razgovor, zdaj ne vemo na tanko povedati, ker nam resolucij niso poslali. — V Zagorju ob Savi bodo ustavili novovozilnico. — Ker prih. leto ne bode namenjene deželne razstave, hočejo od 22.—29. sept. 1891 v Logatcu razstavo prirediti notranjske kmetijske družnice.

Primorsko. Tukaj še vedno vre. Lahoni se brez obzirno obnašajo proti Slovencem, pa tudi proti vladni Lahonom brž v vsem hoče ustreči. Kdor trnje se ali bo pšenico žel? — Zaradi izgredov v Piranu so zdaj zaprli 17 oseb. Sodnija naj bi tudi one zaprla, so jih našuntali!

Hrvaško. Sabor se je sešel 26. nov. Trajal bo do polovice februarija prih. leta. Najprej se bode razpravljalo o proračunu, po novem letu pa o novem mestnem statutu. Hrvaška mesta namreč dobijo nova pravila ali štatute, vsled katerih bodo pa Madjaroni pri občinskih volitvah ložje zmagali.

Ogersko. Katoliški shod v Stolnem Belem gradu se je tudi izrekel za jezikovno enakopravnost. — Mlad Košut je oni dan dobil državljanske pravice v Budapešti in na ustavo prisegel. Veliki župan ga je pri tem slavil kot vrlega sina domovine, kakor je bil tudi njegov oče, Ludovik Košut. Nezaslišano, da se puntar očitno proslavlja! Zares, na Ogerskem je mera polna.

### Vunanje države.

Rim. Zadnje nedeljo je bil sin prejšnjega avstrijskega ministerskega predsednika, grof Henrik Taaffe, pri sv. očetu, ki so vsej obitelji podelili blagoslov.

Italijansko. Občinske doklade znašajo po 500 do 600 odstotkov, vrh tega pa je še užitnina tako visoka, da je ni moči zmagovati. V nekaterih občinah, kakor n. pr. v Alatri in Camogli, so te dni nastali veliki izgredi. Kmetje so se uprli, požgali nekaj občinskih poslopij. Prišlo je do krvavih bojev med kmeti in orožniki. Še le vojaki so napravili mir.

Francosko. Poslanska zbornica je dovolila 65 milij. frankov in 15.000 vojakov, da se začne vojska na otoku Madagaskar v vshodni Afriki. Ker je tamkaj za Evropce nezdravo podnebje, izjavil je vojni minister general Mercier, da bode le one vojake poslal na Madagaskar, ki se prostovoljno oglasijo.

Belgijsko. Socijalistični poslanci se nikakor lepo ne vedejo v poslanski zbornici. Zlasti kažejo očitno sovražstvo do kralja. Ko je ta povabil vse poslance na običajno večerjo, socijalisti niso hoteli iti. Dobro, da jih je v zbornici le za jedno četrtinko. Sploh se pa uljudnost tudi delavcu lepo poda.

Nemško. Novi namestnik za Lotaringijo in Alza-

sijo je Herman knez Hohenlohe, Langenburg. — Soproga kneza Bismarka je v Varzinu umrla v 70. letu svoje starosti. Tudi Bismark je bolan. Mogoče, da ta bolezen postane zanj nevarna, ker je že v 80. letu.

Rusko. Zadnji ponedeljek je bila slovesna poroka carja Nikolaja II. s princezino Aliso, zdaj imenovano veliko kneginjo Aleksandro Feodorovno. Ljudstvo ju je navdušeno pozdravljalo. Pa je mladi car tudi priljubljen, ker si upa brez vsake straže hoditi po petrograških ulicah. — Vsi dosedanji ministri ostanejo v službi. Ko je Giers rekel carju, da ne more več hoditi, odgovoril mu je: »Vašo glavo potrebujem, ne pa vaših nog.« Pod novim carjem se vsi, tudi katoličani, nadejajo boljših časov. Dal Bog!

Azija. Japonska vojska ni, kakor smo v časnikih brali, zavzela kitajske trdnjave Port Artur pred 14 dnevi, ampak še le 21. nov. Boj je trajal 18 ur. Ker so Kitajci s svojim brodovjem pobegnili ali pa ga uničili, so sedaj Japonci gospodarji kitajskega morja. Pot je sedaj Japoncem odprta v Tientsin, odkoder pridejo lahko v Peking. Kitajci so res slabi vojaki in strahopetneži; toda pred tednom je bilo slišati, da na nekaterih krajih kristjane preganjajo in celo morijo.

## Za poduk in kratek čas.

Kako je Lukovnjakov Tomaž kolero vozil.

Zapisal Žitomir.

(Dalje).

V tem trenutku pa se začuje za njima na enkrat močen glas: »Kaj pa imata?« — Tomaž in cigan nekoliko odstopita ter se ogledata, kdo je prišel. Bil je gospod Lukovnjak, naš poštar. V roki je držal majhno knjižico, kojo je ravno danes sprejel iz mesta od okrajnega glavarja. Ž njo se je napotil k Tomažu. V knjižici so stale postave, kako naj ravnajo hišni gospodarji, da se zabrani med njimi kolero hitra razširjatev. Ker je bil takrat gospod Lukovnjak tudi župan, treba je bilo da se prvi ukloni novi postavi. Zato gre kmalu, ko je prečital ukaz, na dvorišče, da bi razložil Tomažu, kako mora v bodoče skrbeti za snažnost v hlevih in na dvorišču. Ko pa vidi, da Tomaž ni sam, da se pogovarja z nekim tujcem, postane in posluša. Poštar je hitro spoznal cigana. Dopalo se mu je, da se je Tomaž vedel škraja tako moško proti ciganu; kajti pogumnost in odločnost ni bila vselaj ravno najboljša stran Tomaževa. Ne bil bi se menda zglasil, da ni postal cigan tako srdit in da ni vzdignil preteče svoje pesti. A zdaj se je zbal za Tomaža in zato je stopil k njima in glasno zaprašal:

«Kaj pa imata?« — Osupnjena sta zrla oba v poštarja. Potem pa pogleda Tomaž cigana, a cigan Tomaža, in v prvem trenutku iznenadenosti njiju nobeden ne odgovori. Naposled začne cigan: »Kovač sem in vprašal sem, ali bi imeli kaj dela za-me.« — «In kaj je rekel Tomaž?« vpraša poštar. Cigan je bil tiho, ali Tomaž reče ponižno h gospodu Lukovnjaku: »Nimamo ničesar!« — »No, s tem mislim je stvar končana, in ni vama bilo treba kričati in se groziti!« reče resno gospod poštar. »On me je...« zglasita se sedaj naenkrat oba, Tomaž in cigan, ter hočeta tožiti jeden drugega in samega sebe opravičiti. Vendar gospod Lukovnjak je vedel, kaj hočeta reči, in zato jima zastavi jezike ter osorno in močno izpregovori:

»Tiho oba! Tomaž, ti nadaljuj svoje delo, a vi pojdite svojo pot, ker dela nimamo nobenega za vas! Z Bogom!« in obrne se k Tomažu ter ga nekoliko časa

opazuje pri njegovem opraviilu. Potem pa mu začne razkladati postave o kolero.

Cigan je začel počasnih korakov odhajati, a za kozolcem se je ustavil, da bi slišal, kaj sta se menila poštar in njegov hlapec. Tomaž gleda ves čas razkladanja začujeno gospoda Lukovnjaka in še le, ko mu je ta že vse dopovedal, vpraša ga s široko odprtimi očmi, počasno izgovarjajoč besede: «Dosedaj pa to ni bilo potrebno?« — »Ne«, odgovori gospod, »postave so celo nove.« »Postave so?« čudi se Tomaž; »zakaj pa so te postave?« »Zaradi kolere, da se jej obranim.«

»Ko—le—re?« Beseda mu je bila celo neznana, in še bolj široko je odprl svoje oči ter jih upiral v gospoda poštarja. »Da, da, zaradi kolere. Če ta pride do nas, smo v enem dnevu vsi v krtovi deželi. Torej stori, kakor sem ti naročil!«

Tomaž se je ustrašil, ko je slišal, kako grozovita je kolera. Med tem je že popolnoma pozabil na prejšnji dogodek s ciganom. Kdo je neki ta kolera? Ali morda kaka gospa? Slišal je že praviti, da pridejo včasih v kako mesto nenavadno velike in močne gospe. Da bi se prepričal o resničnosti svojih mislij, vpraša hitro gospoda, ki se je že obrnil, da bi odšel:

»Ali je kolera kaka močna gospa?« — »Seveda tako močna, da bo nas vse premagala in pomorila!« odgovori mu gospod, že odhajajoč, ter se smeje nevednosti Tomaževi.

Tudi za kozolcem se je nekdo pri teh besedah zakrohotal. Bil je cigan. Njegovo veselje je izviralo iz dveh vzrokov: prvič, ker se je Tomaž tako osmešil s svojo nevednostjo in drugič, ker mu je šinila hipoma v glavo misel, kako se maščevati nad Tomažem zaradi njegove današnje neuljudnosti. In ta ciganova misel je postala za Tomaža usodepolna, kajti uresničila se je ter spravila Tomaža še v neljubše položaje, kakor jih je imel danes. Cigan je hitro izginil, ko je zaslišal korake poštarjeve.

Tomaž pa je bil po zadnjih besedah gospoda Lukovnjaka ves pobit in preplašen. Niti na prejšnji dogodek s ciganom se ni več spomnil. Še dolgo časa je stal nepremično na jednom in istem prostoru ter premišljeval besede, ki jih je ravnokar slišal. Nekak strah ga je začel obhajati. Kolere se je močno bal. Trdno sklene, da hoče z največjo skrbnostjo paziti na snago po hlevih in na dvorišču. Če bo tudi prišla, vendar nam ne bo nič hudega zadela, ker bo videla, da je vse v najlepšem redu, mislil si je Tomaž. Siromak se je res zelo bal kolere, a Bog zna, kako bi še se tresel, ako bi mu kdo povedal, da bo prišel kmalu s kolero v najožjo dotiko.

(Dalje prih.)

**Smešnica.** Ko je te dni policija v Segedinu zapisavala mestne reveže, prišla je komisija v borno stanovanje neke stare ženice. Ko so jo uprašali za ime in starost, odgovorila je mirno, da se zove Julijana Szilagy in da je stara čez sto let. Ko pa jo je komisar uprašal, je-li udova, vzdignila je roko in živahno odgovorila: »Prosim lepo, jaz sem še dekle!«

## Razne stvari.

(Cesarjeva skrb.) Dne 27. nov. so presvetli cesar odposlancem dunajskih mesarjev odgovorili, da želijo, naj se vlada ozira na potrebe prebivalstva. Rumunske meje pa sedaj ni mogoče odpreti zaradi prevelikih težav.

(V Brezicah) so priedili ondotni vrli domoljubi lepo veselico na korist družbe sv. Cirila in Metoda, ki

je bila prav dobro obiskana. Tamburaški in pevski zbor sta sodelovala prav hvalevredno. Tudi se bode v Brežicah ustanovila slov. posojilnica in bode ustanovni občni zbor bojda 8. decembra.

(Sv. misijon) bil je od 17. do 25. nov. t. l. pri Sv. Martinu na Paki. Vodili so ga častiti g. Franc Javšovec, superior pri sv. Jožefu, s čč gg. misijonarji M. Pogorelec, Fr. Kitak in Vinko Krivec ter spovedali s pomočjo drugih dveh spovednikov nad 1700 vernikov.

(Primiciji.) Novo-sv. mašo pel bode v nedeljo 9. decembra t. l. pri Sv. Tomažu pri Veliki nedelji č. g. Andrej Pavlinič, duhovnik Tržaške škofije; dne 8. dec. pa na Ptuju v cerkvi sv. Petra in Pavla čast. o. Karol Belšak, minoriški duhovnik.

(Nova gimnazija naj bo v Celju!) Šentjurski župan, gosp. dr. G. Ipavic, je dne 25. nov. sklical sejo občinskega zastopa, kjer se je soglasno sklenila peticija, da naj se slovenska gimnazija ustanovi v Celju. Prav takó. In tako peticijo naj sklenejo vsi občinski zastopi Celjskega in Brežiškega okraj. glavarstva, da nihče ne bode mogel reči, da le nekateri slovenski prenapetneži hočejo v Celju slov.-nemško gimnazijo!

(Ilustrovani narodni koledar) za l. 1895, uredil in izdal D. Hribar v Celju. Cena elegantno vezanemu 1 gld., broširanemu 70 kr. Koledar je krasen; le to ne bode nekaterim ugajalo, da dvornega svetovalca Šukljeta čez mero povzdiguje.

(Od Sv. Barbare v Halozah do Framu) se lahko pride v 7 urah, ali neko pismo s popolno slovenskim napisom je potrebovalo 12 dni! Obhodilo je vse mogoče pošte: Ptuj, Celje, Vojnik, Vransko, celó Motnik na Kranjskem! Recimo, da je bilo pismo velevažno, ali je torej pretirano, ako na slovenski zemlji zahtevamo našega jezika zmožnih poštnih uradnikov?

(Angelj varuh.) Ko je 17. nov. Anton H. iz Prihove nekje pokrival, delal je ravno »šopl«, kar se zlomi ranta, in on pade kacih 7 ali 8 metrih globoko ter lestva pade nanj. Vendar nič se mu ni zgodilo, ker se rad priporoča angelju varhu.

(Slov. stenski koledar) za leto 1895, jako ličen v treh barvah dobi se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru za 16 kr., s pošto 3 kr. več.

(Konjiška pošta) je bojda »schweinstall«, kakor jo je pred nekaterimi dnevi imenovala ondotna upraviteljica, Nemka, ki hudo in pisano gleda slovenske napise. Ali jo je slovenščina spet razjarila?

(Sprememba posesti.) Pragersko graščino je kupil gospod Jernej Glančnik, odvetnik v Mariboru; graščino v Račah pa od gosp. Ferd. Straffa gosp. Jakob Kalas, dunajski stavbarski podjetnik.

(Židovsko-liberalna laž.) Največji dunajski časnik »Neue Freie Presse« je zatrobil med svet, da bi Žalski občinski zastop rad prosil za novo Celjsko gimnazijo, pa to branijo prvaki. Ali kmalu se je oglasil s popravkom Žalski župan, gosp. J. Širca, in »svetovna židinja« je ostala na laži.

(Vesela katoliška vest.) V Žalcu se snuje slovensko katoliško delavsko društvo. Kakor hitro bode vlada potrdila pravila, začelo bode društvo svoje delovanje.

(Nov tamburaški zbor), prvi v Savinjski dolini, ustanovil se je v Št. Pavlu, kakor smo pred 14 dnevi poročali. Zdaj šteje 10 udov, ki se marljivo vadijo pod vodstvom g. Otona Vidica.

(Dober sejem.) Na Bregu pri Ptuju je vsak četrtak svinjski sejem. Danes teden je bilo prignanih 1320 prešičev in od teh je bilo 1000 prodanih.

(Okrajna bolnišnica) se bode ustanovila v Slovenjem Gradcu in se že delajo za to potrebne priprave.

(Velik novi križ) je bil blagoslovljen na pokopališču pri Sv. Andražu v Slov. goricah. Blagoslovili so ga č. g. župnik Jakob Očgrl na dan vseh svetnikov.

(Poroka.) Dne 26. novembra je bil poročen pri Sv. Andražu v Slov. goricah 62 letni ženin z 18 letno nevesto.

(Odbor narodne čitalnice v Celju), ki je bil voljen pri občnem zboru 25. novembra, se je tako-le sestavil: Predsednik g. dr. Josip Sernec; podpredsednik g. dr. Ivan Dečko; blagajnik g. dr. Juro Hrašovec; tajnik g. dr. Radoslav Pipuš; knjižničar g. Ivan Bouha; odborniki gospodje: dr. Josip Vrečko, mestni kaplan Anton Rančigaj, Ivan Rebek in Ivan Likar.

(Pokopališče v Gradcu.) Za novo centralno pokopališče v Gradcu je mestna župnija te dni odštela potrebno svoto in je zdaj to pokopališče cerkvena lastnina. Zato je bilo treba mnogo pisarij.

(Iz Čadrama) nam je prijatelj 23. nov. poročal: Pri nas vijolice cvetejo in jagode zorijo; vendar ne tako obilno, da bi bilo vredno, na Mariborski trg na prodajo jih postaviti.

(Novo tovarno) za izdelovanje čokolade bodo napravili v Rajhenburškem gradu tamošnji trapisti. Kot gonilno moč za stroje bodo baje porabili vodno silo Save.

(Imenovanje.) Vodja okrajnega sodišča na Laškem, deželnega sodišča svetovalec g. Rudolf Khern, pride k deželnemu sodišču v Celovec za svetovaleca.

(Babica 991 otrokom.) V Konjicah je na vseh svetnikov god umrla Mica Hren, po dom. stara Vivosdica. V mladih letih bila je viničarica, pozneje pa se je pečala večinoma s postrežbo porodnic. V šestdesetih letih znosila je 991 otrok k sv. krstu. Ker mnogo otrok pomrje v letih nedolžnosti, našla je na onem svetu gotovo veliko priprošnjikov.

(Slovenci v Egiptu.) V Aleksandriji v Egiptu živi okoli 4 tisoč Slovencev, zlasti Slovenk v raznih službah. Na rožnovensko nedeljo je bila prvokrat tam slovenska pridiga o. frančiškana Herberta Ranta, rodom Gorenjca.

(Povozil se je) 28. nov. Gšajderjev hlapec iz Brestenice pri Mariboru. Ko je pri Montibelu blizu Kamnice težko obloženi voz hotel zavreti, potegnejo konji, on pa pade pod kolo, ki ga tako poškoduje, da je za tri ure umrl.

(Dijaški kuhinji v Mariboru) so darovali: č. g. Fr. Murkovič, župnik pri Sv. Barbari v Halozah, 2 fl., g. Fr. Kočevar, vinski veletržec v Mariboru, 5 fl., g. Alojz Mikl, trgovec v Ormožu, 6 fl. 12 kr. (nabral na gostiji Mat. Čafa) in č. g. Jož. Weixl, kaplan pri Sv. Križu na Murskem polju, 3 fl. Bog plati!

(Učiteljske spremembe.) Nadučitelja sta postala: v Koprivnici g. Osvald Pustišek, učitelj v Reifensteinu, in pri Sv. Barbari v Halozah g. Anton Ogorelec, učitelj na Hajdini. Za učitelja pride v Gornji grad gosp. Al. Žehel, podučitelj v Slov. Gradcu, in za učiteljico v Gornjo Polskavo gdč. Marija Negovetič, učiteljica v Vuzenici. Stalno službo je dobil g. Karol Jeranko, pomožni učitelj v Gornjem gradu. Gdč. Viljemina Brglez je imenovana za učiteljico ženskih ročnih del za šoli v Črešnjevu in Laporju.

(Duhovniške spremembe.) Župnijo Sv. Kancija v Rečici je dobil č. gosp. Matija Strnad, župnik v Ljubnem. Premeščena sta čč. gg. kaplana: Alojz Cilenšek iz Kostrivnice za kaplana-upravitelja v Stoprce in Alojz Rožman iz Galicije v Kostrivnico.

#### Loterijne številke.

Trst 24. novembra 1894:	72, 43, 6, 65, 44
Linc                     »           »	76, 44, 42, 29, 11



Prva dunajska 4-5

## zaloga oblačil za gospode

3 Grajske ulice (Burggasse) 3.

## Razprodaja

izvršenih

oblačil za gospode in dečke.

P. N.

Razprodajam vsa izvršena

oblačila za gospode in dečke  
po jako nižani ceni.Suknene hlače za zimo . . . . . gld. 3-50  
Suknene cele obleke za zimo . . . . . " 10-  
Kratke raševne suknje (Sacco) za  
zimo . . . . . " 5-  
3-8Za naročila po meri  
najnovejša domača in tuja modna sukna.

Z odličnim spoštovanjem

## Leopold Klein

krojaški mojster

3 Grajske ulice (Burggasse) 3

## Najboljše

## žito-čistilne mline,

ki se sploh dobé, nadomeščajo vsako triéro,  
kjer razstavljeni, vedno s prvimi darili odli-  
kovani, potem stroje za pripravljanje

## sirovega masla,

in druge stroje razposilja pod mogoče ugod-  
nim jamčenjem in tudi proti plačilu na obroke,  
sl. društvom tudi na poskusJ. V. Chmelař, Chroustow, P. Bohdalau via  
Polna, Češko.

Prosim, zahtevajte cenilnik!

Spricalo preiskovalne komisije pri raz-  
stavi žito-čistilnih mlinov v Pragi:" . . . . Čiščenje in razdeljenje zrnja se  
godi čisto, enakomerno. Gonilne moči se  
potrebujze zelo malo, mlin popolnoma zado-  
stuje in izvrstno deluje.

Ta mlin zelo priporočamo.

Razstavljalni odbor centralne kmetijske  
družbe za Češko.

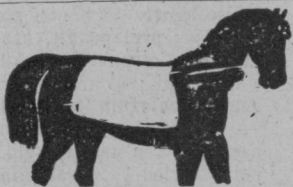
V Pragi, 16. majnika 1894.

Načelnik strokovnega odbora:

Jožef Keiwert, l. r.

Predsednik:

3-8 Knez Schwarzenberg, l. r.

Brez vsake neresnične hvale naznanjam,  
da sem celo zalogo združenih Bühler-jevih  
tovarn za volno povprek jako po ceni kupil  
ter prodajam od danes ca. 12.000 fijakerskih

## konjskih odej

po skoraj neverjetni ceni à gld. 2-25. Čeravno  
tako po ceni, so vendar te odeje v modnih  
barvah z različnimi zabrnki, debele, kosmate,  
tople in trpežne, pokrivajo skoraj celega ko-  
nja ter so pripravne kot odeje za postelj.  
Kdor naroči nad 5 odej, dobi vsako za 10 kr.  
ceneje. Prosim, poskusite! Nepripravno se  
vzame nazaj. Naročila se izvršujejo proti po-  
vzetju ali predplačilu. Naslov:Lang's Pferddecken-Magazin  
Wien, III/a, Hetzgasse 40/j. 3-3

## Josip Lorber-jeva

livarna za železo in kovine in tovarna za stroje  
v Žalcu pri Celjuizdeluje in popravlja različne, posebno pa kmetijske stroje, vliva iz železa in kovin  
(vsaktere zmesi) vse predmete za žage, mline in druge potrebe; napravlja cele  
transmisije po najnovejših sistemih itd. Posebno pa priporoča svoje travniške brane,  
katere dosedaj v praktični rabljivosti in nizki ceni (mala brana stane samo 26 gld.  
in velika 32 gld.) še noben izdelek te vrste ni prekosil. 9-10

## Služba organista in cerkovnika

v Skomrah je razpisana. Prošniki naj se zgla-  
sijo pisмено pri tamošnjem cerkvenem pred-  
stojništvu.

## Uradne in trgovske

## KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

**Hiša** z lepim vrtom v malem mestecu  
na spodnjem Štajarskem se za-  
radi odhoda kmalu po prav nizki ceni in  
lahkimi plačilnimi pogoji proda. V hiši je  
prostora za več stanovanj in je pripravna za  
vsakorsnega rokodelca, ključarja, kovača, ko-  
larja itd. Kje, pové upravništvo „Slov. Go-  
spodarja“. 2-3

Med. univ. 3-5

## Dr. M. Schmirmaul

ordinuje vsaki dan od 10.—12. ure  
predpoldne in od 2.—4. ure popoldne  
v Mariboru, Franengasse št. 9.

## Orgljarska služba

pri Sv. Petru pri Radgoni — z letnim pla-  
čilom 300 gold. — se zamore nastopiti ob  
novem letu 1895.Prošnjiki, neoženjeni in izurjeni  
v cecilijanskem petju, imajo prednost.  
Spričevala naj se predložijo priCerkvenem predstojništvu Sv. Petra pri  
Radgoni. 2-3

## Na prodaj

je na pol pokriti voz-paruč pri Franc Gol-  
čerju v Oplotnici. 2-3Tinct. chinæ  
nervitonica comp.

(Prof. dr. Lieberja živčni lek.)

Edino pristen z varnostno znamko  
„križ in sidro“. Pripravlja se pravilno  
v lekarni M. Fanta v Pragi, ter je že  
dolgo let znan kot živcekrepično zdravilo.  
steklenica 1, 2 gld. in 3 gld. 50 kr. Kot  
jako dobro domače zdravilo so znane Št.  
Jakobove želodčne kapljice, steklenica 60 kr.  
in 1 gld. 20 kr. Glavna zaloga: lekarna sv.  
Ane v Bozenu in lekarna „pri zlatem med-  
vedu“ v Gradcu. Dobiva se tudi v drugih  
lekarnah v Gradcu in Mariboru. 4-40

## Oznanilo.

Na prodaj je pod ugodnimi pogoji v  
Mariboru v grajski ulici hiša z vrtom, ki je  
pripravna za vsako obrt. Vse drugo pove  
upravništvo „Slov. Gospodarja“. 3-3

## KONJAK.

Ta iz krep-  
kega, na lastnih  
goricah zrased-  
nega vina izvle-  
čena Francovka  
je skušen pomo-  
ček za oživljenje  
dušnih in teles-  
nih močij. Zo-  
per protin, tr-  
ganje, otrpenje  
udov, revmati-  
zem pomaga ču-dovito in uteši bolečine. En steklenica velja  
1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi  
in take, ki so bolni želodcu, prava dobrot. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice,  
se mu dá škrinjica zastonj in plača se na  
pošti voznina. Dobi se le samo pri **Bene-  
diku Hertl**, graščaku na Goliču pri  
Konjicah na Štajarskem.Zaloga v Mariboru pri Alojziju Quandest,  
gospoke ulice 44-52

## Služba orgljarja in mežnarja

pri Sv. Urbanu blizu Ptuja se s 1. janu-  
rijem 1895 odda. Prosilci naj se do 20. de-  
cembra t. l. pri cerkvenem predstojništvu  
oglasijo. 2-2

Jernej Stabuc, provizor.

Vsi stroji za kmetijstvo  
vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trieure

čistilne mline za žito

rezalnice za krmo

samodelujoče

aparate proti peronosperi

tlačilnice za vino

tlačilnice za sadje

mline za sadje

predmeta za kloti, sesalnice za vso nameno, kakor v

občo: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo

razposilja v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 49

Bogato ilustrirani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastonj in

predstave prouto.

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znižale! Prekopovalcem znaten popust!

Lekarna „Zum goldenen  
Reichsapfel“

J. PSERHOFER'S

I. Singerstrasse št. 15  
Wien.

**Kričistilne kroglice,** nekdanje imenovane **univerzalne kroglice,** zaslužijo to ime po pravici, ker je veliko moč. Od več desetletij sem so te kroglice razširjene in malo takih družin je, pri katerih se to sredstvo ne bi našlo. Od mnogih zdravnikov se te kroglice priporočajo kot izvrstno domače zdravilo, posebno pri boleznih vsled **slabega prebavanja in zaprtega telesa.**

Jedna škatljica s 15 kroglicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr.

Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati poštnine in stane: 1 zavitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor jeden zavitek se ne pošilja.)

**Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“**

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v **rdečih** pismenih, katerega je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja 1 posodica 40 kr., prosto poštnine 65 kr.

Trpotčev sok, ena steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog, škatljica 50 kr., poštnine prosto, 75 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštnine prosto, 65 kr.

Življenska esenca (Pražke kapljice) steklenica 22 kr.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge framaceutične specialitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje naročajo. — **Razpošiljana po pošti** se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

☛ Pri dopošiljavi denarja (po poštni nakaznici), stane poštnina dosti manj, kakor po povzetju. ☛ 2-12

Angleški balzam, steklenica 50 kr.

Fijakerski prašek, zoper kašelj itd. 1 škatljica 35 kr., poštnine prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešuje rast las, škatljica 2 gld.

Univerzalni plašter prof. Stuedela posodica 50 kr., poštnine prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, domače sredstvo proti slabi prebavi. 1 zavitek 1 gld.

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni,  
ako se naroča ☛ po pošti. ☛



**Ubald pl. Trnkóczy**

lekar zraven rotovža v Ljubljani  
priporoča:

☛ **Za trganje:** ☛

**Protinski cvet** (Gichtgeist) lajša in preganja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

☛ **Za želodec:** ☛

**Marijinoeljske kapljice za želodec.** — Steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 tuct. 4 gld. 80 kr.

**Odvajalne ali čistilne kroglice** čistijo želodec pri zabasanji, skazenem želodcu. — Škatulja 21 kr., jeden zavojček s 6 škatuljami velja 1 gld. 5 kr.

**Za prsa:**

**Planinski zeliščni ali prsni sirop** za odraslene in otroke; raztvorja sliz in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

**Redilna štupa za živino** za notranjo potrebo pri kravah, konjih in prašičih. — Zavojček z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zavojčkov samo 2 gld.



**Cvet za konje.** Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretegu žil, otekanji nog, otrpenji v boku, v križu itd., s kratka pri vnanjih boleznih in hibah. — Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., pet steklenic z rabilnim navodom vred le 4 gld.

Vsa ta naštetja in vsa druga zdravilna sredstva se dobivajo v

lekarni

**Ubalda pl. Trnkóczy-ja**  
v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo. 12—24